

1. Obiekt

PIEC WAPIENNICZY

2. Czas powstania

Połowa XIX w.

3. Miejscowość

GÓRA ŚWIĘTEJ ANNY

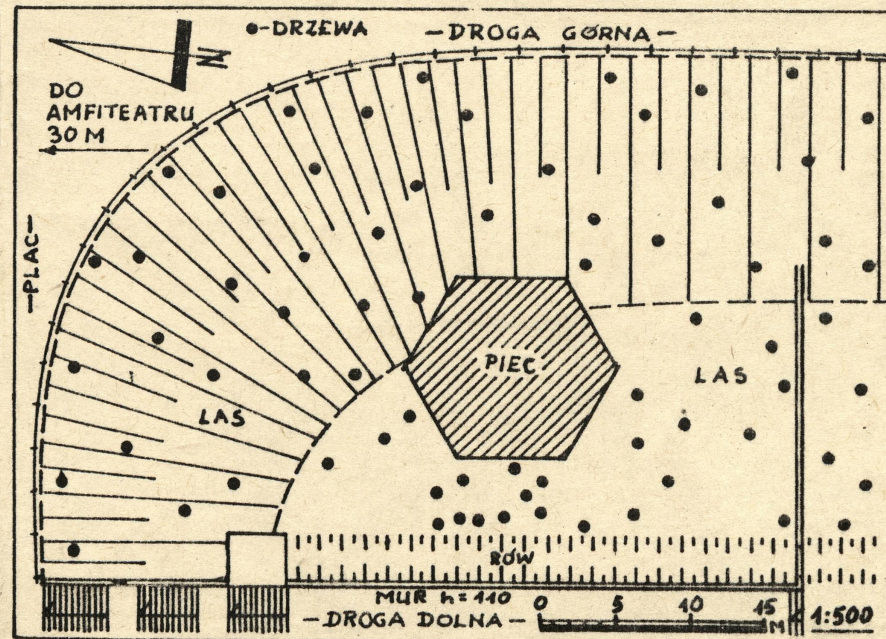
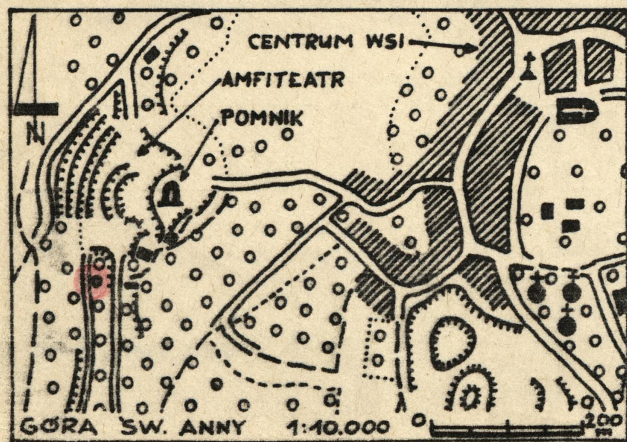
11. Zdjęcia, rzuty

Fot. 1. Widok od strony północno zachodniej.

Fot. 2. Widok od strony południowej.

4. Adres

/przy Amfiteatrze/

ul. niepoleczn

5. Przynależność administracyjna

województwo opolskie

gmina Leśnica

6. Poprzednie nazwy miejscowości

St. Annaberg

Annaberg

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo opolskie

powiat Strzelce Opolskie

8. Właściciel i jego adres

Urząd Miasta i Gminy

ul. Kościuski

47-150 LEŚNICA

9. Użytkownik i jego adres

J. W.

10. Rejestr zabytków

Nr 2226/90

data 1990-07-10

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Brak danych o dacie budowy oraz autorze. Na podstawie analizy konstrukcyjno - technologicznej można przyjąć, iż piec został wybudowany ok. 1850 r.

Przeznaczeniem pieca była produkcja wapna palonego, z wykorzystaniem surowca z pobliskiego kamieniołomu.

Piec był zapewne czynny do czasu likwidacji eksploatacji kamieniołomu, tj. do końca lat 20-tych XX wieku. W latach 30-tych XX w. w nieczynnym już kamieniołomie urządzono amfiteatr. W tym też zapewne okresie wybudowana została droga na stoku, powyżej pieca /ob. nazywana "drogą górną"/, przy czym nadsypano stok w bezpośredniej bliskości pieca, zasypując przyziemie pieca wraz z wejściem do kanału obsługowego /nadsyp o ok. 2 m/ i wypełniono wnętrze pieca tłuczniem kamiennym.

W latach 1952 - 53 na plateau nad kamieniołomem postawiony został pomnik /projektu Xawerego Dunikowskiego/ upamiętniający toczony w tym rejonie walki podczas III Powstania Śląskiego. Obecnie teren ten jest licznie odwiedzany przez ruch turystyczny.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza i wyposażenie instalacji)

Piec wapienniczy szybowy, wolnostojący, pojedynczy. Usytuowany na wschodnim brzegu kotliny górskiej, otoczony gęstym lasem liściastym /wiek drzew ocenia się na 40 do 60 lat/, w bezpośredniej bliskości stoku zawartego pomiędzy dwiema drogami /górną i dolną/ prowadzącymi od amfiteatru w kierunku południowym. Na zachodnim stoku góry Chełm, w obrębie wsi Góra Świętej Anny, ok. 40 m na S od amfiteatru urządanego w nieczynnym kamieniołomie, na poziomie 305 mnpm.

Piec szybowy, pojedynczy, w całości murowany z ciosów i łamanego wapienia, z płaszczem wewnętrznym z cegły szamotowej. Zbudowany na planie regularnego sześcioboku ze stroną licową od zachodu. W niej /obecnie poniżej powierzchni otoczenia/ wejście do kanału obsługowego i dwa kanały wentylacyjne.

Obecnie widoczne zewnętrzne płaszczyzny trzonu pieca, od strony zachodniej poniżej połowy wysokości pieca ułożona z czerwonej cegły licówki ukośna kotwica i poniżej niej odcinkowy łęk silnie zniszczony /przypuszczalnie pierwotnie wieńczył tablicę z nn inskrypcją/. Szyb pieca pionowy, kolisty.

Proces technologiczny: Piec napełniany od góry, z niezachowanego /przypuszczalnie drewnianego/ pomostu obsługowego, początkowo warstwą drewna rozpałkowego, następnie przemienne warstwami węgla kamiennego i wapienia /kruszywo/. Po napełnieniu pieca poprzez kanał obsługowy od dołu piec zostawał rozpalany. W wyniku temperatury /prażenie/ powstawał tlenek wapnia /tzw. wapno palone/. Po zakończeniu procesu prażenia, wnętrze pieca było opróżniane od dołu /przez kanał obsługowy/, po czym cały proces zaczynało od początku. Dla wzmożenia procesu prażenia, szyb pieca był od góry zamykany po napełnieniu stalową klapą z kominem dla odprowadzania spalin. Brak jednak widocznych śladów - czy w tym piecu również stosowana była taka klapa.

1. Miejscowość
GÓRA ŚWIĘTEJ ANNY
gm. Leśnica

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
PIEC WAPIENNICZY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Rzut, przekrój, fotografie.

Fot. 3. Widok od strony wschodniej.

Fot. 4. Dekoracja od strony zachodniej.

Fot. 5. Amfiteatr w dawnym kamieniołomie nad nim pomnik.

mgr inż. Zbigniew M. Łabęcki

Wkładkę założył: 1990-06-08

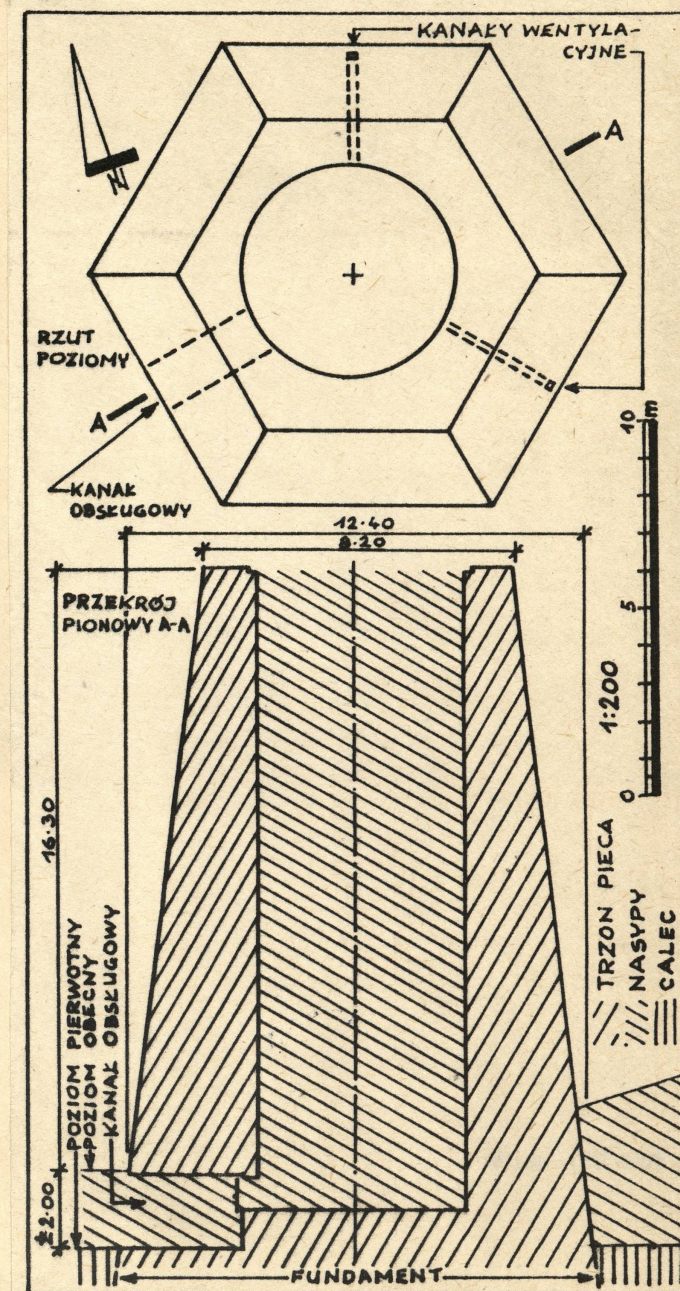
(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

mgr inż. Zbigniew M. Łabęcki

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23.600

41-908 Bytom, ul. Nicla Nr 27

Fot. 6. Widok dolnej części od strony wschodniej.

Fot. 7. Widok dolnej części ze zniszczeniami od strony północnej.

Fot. 9. Korona /część górna/ pieca.

Fot. 10. Widok od strony południowo - zachodniej /od górnej drogi/. Widok w kierunku amfiteatru.

Fot. 8. Widok dolnej części w narożniku południowo zachodnim.

14. Kubatura

Nie dotyczy.

15. Powierzchnia użytkowa

Nie dotyczy.

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Brak danych.

16. Przeznaczenie pierwotne

Piec wapienniczy szybowy.

17. Urzycowanie obecne

Ruina pieca.

19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Piec nieczynny.

Liczne ubytki i zniszczenia zewnętrznego płaszczy, zwłaszcza od strony północnej w przyziemiu. Silnie zniszczona korona pieca z rozległymi ubytkami. Wnętrze pieca zasypane tłuczniem kamiennym, jednak w części górnej silnie porośnięte zielenią, w tym także czterema niewielkimi drzewami. Silnie zniszczony dekoracyjny łuk z czerwonej cegły od strony zachodniej. Przyziemie nadsypane powyżej otworu kanału obsługowego około 2 m/ od strony zachodniej, od strony wschodniej przechodzi w silnie nachylony stok ku górze.

Instalacji brak.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Koniecznym jest oczyszczenie korony pieca oraz jej wypełnienia z zieleni, w tym także drzew, których korzenie rozsadzają mury pieca. Następnie należy trwale umocnić koronę ścian pieca a jego wnętrze /minimum na głębokość 1 m od wierzchołka/ wypełnić grubym tłuczniem kamiennym /nie stosować wapieni ani minerałów miękkich lub wietrzejących/.

Piec winien zostać objęty ochroną konserwatorską poprzez wpisanie do rejestru zabytków techniki województwa opolskiego.

Wskazany jest oczyszczenie bezpośredniego otoczenia pieca od samosiewów drzew i krzewów.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

Nie odnaleziono.

22. Bibliografia

Nie odnaleziono.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

Nie odnaleziono.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst

mgr inż. Zbigniew M. Łabęcki 1990 -06- 0 8

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

mgr inż. Zbigniew M. Łabęcki 1990 -06- 0 8

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr

mgr inż. Zbigniew M. Łabęcki 1990 -06- 0 8

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów

mgr inż. Zbigniew M. Łabęcki

41-908 Bytom, ul. Nickla Nr 27

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Wkładka nr 1 - Fotografie.